

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoE/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213210059
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4213210059.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Bratislava, Astrová 2/A, IČO: 45 869 464, zastúpenej: verita, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Karpatská 18, IČO: 35 940 875, v mene ktorej vykonáva advokáciou ako konateľ a advokát JUDr. Jozef Novák, proti povinnej: F. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, o vymoženie 2.497,25 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno z 30. augusta 2013 č. k. 5Er/727/2013-34, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., so sídlom Exekútorského úradu v Rimavskej Sobote, Kálmána Mikszatha 268, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok (ďalej aj „EP“), § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 4, 5 § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní (ďalej aj „ZoRK“). Konštatoval, že v predmetnej veci bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., so sídlom Bratislava, sp. zn. IIC0610089 zo dňa 29.07.2011. Zistil, že medzi právnym predchodcom oprávneného, Poštovou bankou, a.s., a povinnou bola dňa 31.01.2008 uzatvorená zmluva o úvere č. 9130618408, ktorou sa právny predchodca oprávneného, zaviazal poskytnúť povinnej úver vo výške 2.655,51 eura a povinná sa zaviazala uvedený úver vrátiť v pravidelných mesačných splátkach v počte 60 po 72,06 eura, pričom celková výška nákladov bola 1.467,83 eura a úroková sadzba 19 %. Predloženú zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a preto na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia o spotrebiteľskom práve. Mal za to, že plnenie sa vymáhalo zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Dospel k záveru, že v obchodných podmienkach pre úver, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere, je obsiahnutá neprijateľná podmienka, a to rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Táto doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Poukázal na to, že z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti, ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporov. Zaujal názor, že spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami, a tak mohol zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Dodal, že doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Uzavrel, že takto formulovaná doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná. Vzhľadom na to, že rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú, exekučný titul vydaný na základe takejto neplatnej rozhodcovskej doložky je materiálne nevykonateľný, čo predstavovalo neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/, f/ OSP a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovel, alebo alternatívne, aby napadnuté uznesenie zrušil v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, preto s ním musí exekučný súd nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, inak by porušil zásadu rovnocennosti. Poukázal na znenie ust. § 159 ods. 2 OSP. Zdôraznil, že v zmysle ust. II časti bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a. s. postupovala v zmysle § 93 b/ ods. 1 zákona o bankách č. 483/2001 Z. z.. Mal za to, že súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozsudku rozhodcovského súdu, nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Svoje tvrdenia oprel o rozhodnutia iných súdov.

Súdca súdu prvého stupňa predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, pretože odvolaniu nemienil v zmysle § 374 ods. 4 OSP vyhovieť, pretože ho mal za vecne správne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods.1 OSP), a že spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Preto uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Odvolací súd v zmysle § 212 OSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré oprávnený uvádzal v odvolaní vyriešil už súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, pričom rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a druhoinsťančné konanie tvoria jeden celok.

Exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, je povinný preskúmať exekučný titul aj podľa kritérií uvedených v § 45 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, teda exekučný súd musí zistiť, či exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok, nemá nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/, alebo či nezaväzuje na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi. V prípade, ak exekučný súd zistí, že rozhodcovský rozsudok má niektorý z týchto nedostatkov uvedených v § 45 ods. 1, musí v zmysle § 44 ods. 2 zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak exekučný súd už vydal poverenie na vykonanie exekúcie a až následne zistí nedostatky exekučného titulu v zmysle § 45 ods. 1, ide síce o pochybenie exekučného súdu, ktorý predmetné poverenie vôbec nemal vydať, ale zároveň toto svoje pochybenie môže a musí exekučný súd odstrániť len tak, že exekúciu zastaví, príp. zastaví v časti. Exekučný súd musí počas celej doby vykonávania exekúcie dbať o to, aby sa exekúcia vykonávala v súlade so zákonom. Túto povinnosť odvolací súd oprel aj o judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku sp. zn. 3Cdo/164/1996 (R 58/1997) uviedol, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označil za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že za návrh na začatie konania sa považuje návrh na vykonanie exekúcie ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie. Odvolací súd nezistil vadu konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ OSP. Konštatoval tiež, že mu zo spisu nevyplynula skutočnosť, že v exekučnom konaní bolo už rozhodnuté. Exekučný súd nerozhodoval o rovnakej žiadosti toho istého súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie identickej exekúcie týkajúcej sa rovnakých účastníkov.

Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, nakoľko správne zistil skutkový stav a správne vec posúdil po právnej stránke. K dôvodu odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP odvolací súd v závere uvádza, že súd prvého stupňa správne právne posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský, a teda mal povinnosť preskúmať, či plnenia, na ktoré povinnú zaväzuje rozhodcovský rozsudok nevyplývajú z neprijateľných zmluvných podmienok. Spotrebiteľská zmluva je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V zmysle § 52 OZ za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovarov či služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti je tzv. nespotebiteľom. Nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, pričom dôkazné bremeno je na dodávateľovi. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa a tiež považuje predmetnú zmluvu za spotrebiteľskú. Úver poskytnutý právnym predchodcom oprávneného túto charakteristiku spĺňa. Dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej forme definuje zák. č. 258/2001 Z. z. ako spotrebiteľský úver. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností Podmienky pre úver, ktoré povinná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Vzhľadom na túto skutočnosť je nevyhnutné na uvedený vzťah použiť ustanovenia, ktoré sa vťahujú na spotrebiteľské zmluvy. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa a všetky zmluvné podmienky posúdené súdom prvého stupňa ako neprijateľné považuje aj odvolací súd za neprijateľné, pretože tieto zmluvné dojednania neboli individuálne dojednané, nakoľko sú súčasťou Podmienok pre úver, povinná osoba ich mohla len ako celok prijať alebo odmietnuť, pričom spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej osoby. Súd prvého stupňa teda správne postupoval, keď preskúmal v zmysle dôležitého záujmu štátu na rešpektovaní základného práva občana - spotrebiteľa na ochranu inter alia pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ustanovenia vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie a ktorým korešponduje povinnosť štátu garantovať vysoký stupeň ochrany práv spotrebiteľov a postarať sa, aby spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky nezaťažovali. Súd vzal správne do úvahy čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pretože neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, súd prvého stupňa správne rozhodol o zamietnutí udelenia poverenia. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa a tiež posúdil predmetnú rozhodcovskú doložku ako nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. V zmysle § 53 ods. 1 OZ neprijateľnou je zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa podľa smernice nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Možno povedať, že dojednaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubú jednostrannú výhodnosť pre dodávateľa, pretože výber, či spor bude riešiť rozhodcovský súd alebo súd SR, je výlučne na žalujúcej strane, teda dodávateľovi, a tak spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jeho výber a vzhľadom na svoje slabšie postavenie v tomto vzťahu mohol zmluvu, ktorá bola vopred pripravená, len ako celok prijať alebo odmietnuť. V danom prípade nemožno teda uvažovať nad tým, že by išlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka dojednaná za týchto podmienok môže ľahko slúžiť na obchádzanie platnej právnej úpravy slúžiacej na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť výber orgánu, ktorý bude spor riešiť. Pre vybraný rozhodcovský súd je výber dodávateľa zdrojom príjmov, preto je namieste obava, do akej miery je potom takéto rozhodcovské konanie objektívne. Vzhľadom na všetky tieto dôvody predmetná rozhodcovská doložka bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia bola skutočnosť, že samotná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V prípade, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle

§ 53 ods. 5 OZ neplatná. Následkom je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc, vzhľadom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, rozhodovať daný spor, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul. Pretože neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, súd prvého stupňa správne rozhodol, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne rozhodol, a preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.